

Vejledende arkivregistraturer XX. Koloniernes Centralbestyrelse. Udgivet af Rigsarkivet, København 1975. 108 s.

De seneste års forstærkede interesse, både her og udenlands, for udforskningen af de dansk-vestindiske koloniernes historie har været hæmmet af mangelen på tilgængelige vejledninger i brugen af det utrykte kildemateriale, hvoraf langt størsteparten beror i Danmark. For studiet af kompagnistyrets tid var det en væsentlig lettelse, at Rigsarkivet i 1969 udsendte en fortrinlig registratur over handelskompagniernes arkiver (Vejledende arkivregistraturer XIV), men for perioden 1755–1848 foreligger stadig kun en meget summarisk og lidet oplysende registrering i Vejledende arkivregistraturer II, ligesom de vestindiske lokalarkiver for tiden frem til salget i 1917 endnu må efterspores i seddelarkiver og den utrykte generalregistratur, som er opstillet på Rigsarkivets læsesal.

Hertil kommer nu yderligere en registratur over det centrale administrationsorgan for øerne efter forvaltningsreformen i 1848, Koloniernes Centralbestyrelse. Igennem dette organ passerede næsten hele den officielle forbindelse med øerne, og Koloniernes Centralbestyrelses skiftende henlæggelse under forskellige ministerielle ressortområder har ikke medført nogen spredning af arkivet. Det kan imidlertid være vanskeligt nok at benytte endda, fx når der skal findes frem til journalsagerne, og den prisværdigt instruktive vejledning i brugen af arkivet, der indleder bindet, er derfor velanbragt. I tilgift får læseren en nyttig oversigt over den vestindiske centraladministrations omskiftelige skæbne. Selve registraturen indbefatter en række vestindiske sager i andre centrale styrelsesorganer fra tiden efter 1848, hvorimod de reviderede vestindiske regnskaber, som oprindeligt indgik i Koloniernes Centralbestyrelses arkiv, nu er opstillet sammen med lokalarkiverne og formentlig først vil blive medtaget, når den igangværende restaurering og nyordning af disse er fuldført.

*Ove Hornby*

*Andreas Hillgruber/Gerhard Hümmelchen: Chronik des Zweiten Weltkrieges. Kalendarium militärischer und politischer Ereignisse 1939–1945. Düsseldorf, Athenäum/Droste Taschenbücher: Geschichte 1978. 296 s. + register. DM 19,80.*

Bogen er et gennemset optryk af 1966-udgaven, og et nyttigt referenceinstrument m.h.t. 2. verdenskrig er hermed tilgængeligt i billig-udgave. Bogens formål er på en gang enkelt og ambitiøst, den »soll den Lesern die kriegsgeschichtlichen Fakten des weitverzweigten Kampfgeschehens in Europa/Nordafrika, in Ostasien sowie auf allen Weltmeeren, soweit wie möglich in Verklammerung mit den Entscheidungen der internationalen Politik, nach dem Stand der neuesten Forschung in konzentrierter Form darbieten« (s. 6), man har altså her muligheden for et total-overblik over krigens begivenheder, omend i nok så lapidarisk form. Det er facts, ikke fortolkninger, man kan hente her.

Forfatterne oplyser, at bogen er baseret på et omfangsrigt og tildels utrykt kildemateriale, samt på den videnskabelige litteratur, idet man dog af pladshensyn har opgivet både kildehenvisninger og litteraturliste. Det første kan man udmærket forstå, det sidste må man derimod beklage. Bortset fra denne indvending må man nok indrømme, at vi her præsenteres for en både udmærket og nyttig opslagsbog forfattet af to af de førende kapaciteter på området.

*Inga Floto*